

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра Обліку і оподаткування

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь

молодший бакалавр

(молодший бакалавр, бакалавр, магістр)

спеціальність

071 Облік і оподаткування

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

«Облік і оподаткування»

(назва освітньої програми)

факультет

економічний

(назва факультету)

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма _____ дисципліни «Психологія» _____ для
(назва навчальної дисципліни)
 здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою
 «Облік і оподаткування», спеціальністю _____ 071 «Облік і оподаткування»
(назва освітньої програми) (шифр і назва спеціальності)

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Тетяна Виноградова, старший викладач кафедри загальноєкономічної підготовки

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри _____ загальноєкономічної
 підготовки

Протокол від „ 27 ” _____ серпня _____ 20 20 року № 1

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності

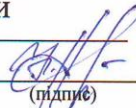
Протокол від „ 27 ” _____ серпня _____ 20 20 року № 1

Затверджено на Вченій раді факультету _____ економічного

Протокол від „ 27 ” _____ серпня _____ 20 20 року № 1

Завідувач кафедри _____ загальноєкономічної
 підготовки

„ 27 ” _____ серпня _____ 20 20 року

(підпис)

Аверчева Н.О.
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань: <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	Обов'язкова	
Змістових частин – 1	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		1-й	1-й
(назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120/120		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4	Молодший бакалавр	Лекції	
		30 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
60 год.	год.		
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу "Психологія": пізнати закономірності психічної діяльності особистості; сформувати потребу в особистісному розвитку; навчитися виявляти психологічні особливості інших людей та будувати позитивні стосунки з оточенням і досягати індивідуальних цілей у процесі навчання.

Важливими завданнями дисципліни є:

- засвоєння основних термінів і понять психології та педагогіки на рівні відтворення, тлумачення та використання їх у повсякденному та професійному житті, ознайомлення із змістом, задачами та місцем цих наук в комплексі наук про людину; природою психіки;
- формування вмінь і навичок використання психодіагностичних методик відповідно до їх призначення, психологічних знань про людину для аналізу конкретних життєвих ситуацій;
- ознайомлення з сутністю процесів навчання, виховання, формування та розвитку особистості;
- вивчення закономірностей та принципів діяльності спілкування і взаємодії людей в соціальних об'єднаннях;
- оволодіння основами професійної етики фахівця-аграрія та основами його професійної діяльності в умовах ринкових відносин.

Вимоги щодо знань та умінь, набутих студентами при вивченні курсу

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

- природу психіки людини; основні психічні функції та їх фізіологічні механізми;
- форми засвоєння людиною дійсності, кола свідомості та самосвідомості у поведінці, діяльності, формуванні особистості людини;

- основні соціально-психологічні умови, що забезпечують життєдіяльність людини; мотиви, що спонукають особистість до трудової діяльності в умовах ринкових відносин;
- типологію та стилі управлінської діяльності;
- наукові теорії педагогіки та психології, які пояснюють сутність соціально-психологічних проблем соціальних об'єднань та психологічний клімат у них;
- основи міжособистісної культури взаємодії, психологію спілкування і діяльності;
- основи професійної етики та професійної діяльності в умовах ринкових відносин.

уміти:

- визначити типи темпераменту;
 - складати психологічну характеристику особистості;
 - інтерпретувати власні психічні стани, усвідомлювати закономірності міжособистісних стосунків у побуті та колективі;
 - визначити стиль керівництва колективом;
 - використовувати психолого-педагогічні методи та методики для вивчення особистості з метою самооцінки, самоосвіти та самовиховання;
 - аналізувати і розв'язувати педагогічні ситуації, що можуть виникати в сім'ї та в процесі виробничої діяльності.
- уміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття (ПР 14).

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 01. Здатність до формування світогляду щодо розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури, суспільних явищ в розвитку і конкретних історичних умовах

ЗК 02 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 04 Здатність працювати як самостійно, так і в команді.

ЗК 05. Здатність займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК9 Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків

Програмні результати навчання

ПР 14 Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття

2. Програма навчальної дисципліни

Теоретичні заняття (лекції)

Змістова частина I. «Основи психології»

Лекція №1. Психологія як наука (2)

Психологія як наука про закономірності виникнення і функціонування психіки. Основні етапи становлення психології як науки. Основні напрями сучасної психології. Місце психології в системі наук про людину. Галузі психологічної науки.

Методологічні принципи психології. Принципи детермінізму, єдності свідомості і діяльності, їх розвитку і втілення в методах психологічного дослідження. Класифікація методів психології.

Лекція № 2. Пізнавальна сфера особистості. Чуттєві форми пізнання (4)

Загальна характеристика пізнавальних процесів. Поняття про увагу. Фізіологічні механізми уваги. Класифікація й види уваги. Властивості уваги. Неуважність і її причини. Можливості керування увагою.

Поняття про відчуття. Аналізаторне вчення І.П. Павлова про відчуття. Класифікація й види відчуттів. Загальні закономірності відчуттів. Чутливість і її виміри. Властивості відчуттів.

Поняття про сприйняття. Особливості сприйняття. Класифікація і види сприйняття.

Апперцепція. Спостереження як цілеспрямоване сприймання. Умови розвитку чуттєвих форм пізнання дійсності. Роль відчуттів і сприйняття у життєдіяльності людини.

Лекція № 3. Пізнавальна діяльність особистості. Рациональні форми освоєння дійсності (4)

Поняття про пам'ять. Психологічні теорії пам'яті (асоціативна, гештальтпсихологічна, біхевіористична, когнітивна, діяльнісна, фізіологічна, фізична, біохімічна). Класифікація й види пам'яті. Процеси пам'яті. Запам'ятовування та його види. Умови ефективного запам'ятовування. Відтворення і його види. Умови успішного відтворення. Збереження і забування як процеси пам'яті. Індивідуальні особливості пам'яті.

Поняття про мислення. Мислення і мова. Мислення і мозок. Класифікація й види мислення. Операції та форми мислення. Мислення й розв'язання задач. Індивідуальні відмінності мислення. Способи активізації мислення. Поняття професійного інтелекту.

Поняття про уяву та її роль у життєдіяльності людини. Фізіологічні механізми уяви. Прийоми створення нових образів. Види уяви. Уява і творчість. Індивідуальні особливості уяви людини.

Лекція № 4. Індивідуально – типологічні особливості особистості. (2 год.)

Поняття про темперамент. Історія розвитку вчення про темперамент. Фізіологічні механізми темпераменту. Вчення І.П.Павлова про типи нервової системи. Конституційні теорії Е.Кречмера та У.Шелдона, достоїнства та недоліки. Прояв властивостей нервової системи в темпераменті. Психологічна характеристика типів темпераменту. Роль темпераменту в трудовій і навчальній діяльності.

Лекція № 5. Індивідуально – типологічні особливості особистості (4). Поняття про характер. Структура характеру. Характер і темперамент. Природні та соціальні передумови характеру. Типологія характерів (конституційні, соціальні, функціональні, акцентуаційні теорії). Психологічні умови формування характеру.

Лекція № 6. Емоційно-вольова сфера особистості. (2 год.)

Поняття про емоції та почуття. Функції емоцій і почуттів у житті людини. Теорії емоцій. Фізіологічні основи емоцій та почуттів. Види почуттів. Основні якості і форми переживання почуттів. Основні емоційні стани. Можливості саморегуляції психічних станів. Психічні стани особистості. Настрій, афект, стрес. Засоби регуляції емоційних станів. Діагностика тривожності, стресу, правила їх запобігання. Компоненти поняття «психологічний комфорт» у застосуванні до характеристики саморегуляції особистості.

Воля як психічний процес. Види вольових дій людини. Воля та її функції. Структура вольового акту. Проблема свободи волі. Вольові якості особистості та їх розвиток.

Лекція № 7. Особистість (4)

Поняття особистості у психології. Індивід, індивідуальність, людина, особистість. Взаємозв'язок біопсихічних та психосоціальних властивостей. Теорії особистості. Структура особистості. Спрямованість особистості. Потреби як джерело активності. "Піраміда" потреб А. Маслоу. Форми спрямованості: потяги, установки, бажання, інтереси, схильності, ідеали, світогляд, переконання.

Самосвідомість і Я-концепція особистості. Самооцінка і рівень домагань особистості. Психологічний захист. Вікові етапи розвитку особистості, поняття вікової кризи. Життєві кризи особистості. Основні чинники та рушійні сили розвитку особистості.

Лекція № 8. Особистість у діяльності і спілкуванні. Спілкування. (4)

Спілкування як умова формування особистості. Функції та структура спілкування. Спілкування як обмін вербальною і невербальною інформацією. Спілкування як міжособистісна взаємодія. Психологічні механізми впливу в процесі спілкування: переконання, психічне зараження, навіювання, наслідування. Прийоми підвищення ефективності спілкування.

Спілкування як міжособистісне розуміння. Ефекти сприймання (ідентифікація, рефлексія, каузальна атрибуція, стереотипізація, атракція).

Лекція №9. Психологія соціальних спільнот (2 год.)

Взаємодія людей у групах. Види соціальних груп і їх характеристика. Рівні соціально – психологічного розвитку групи. Поняття про колектив та його основні ознаки. Групові феномени: конформізм, сугестія, фасилітація, інгібіція, фрустрація тощо. Міжособистісні стосунки у групах (колективах). Методи вивчення міжособистісних стосунків. Лідерство в групах (колективах). Лідерство і керівництво. Теорії лідерства. Стилі керівництва. Аналіз сприйняття особистістю соціальної групи, специфіка входження особистості в групу. Статусно-рольові характеристики особистості. Поняття соціально-психологічної і професійної адаптації особистості в трудовому колективі.

Лекція № 10. Основи конфліктології (2 год.).

Психологічна сутність конфлікту, його структура. Типи конфліктів. Розвиток і динаміка конфлікту. Міжособистісні конфлікти, їх види і причини виникнення. Стратегія поведінки в конфліктній ситуації. Оцінка взаємовідносин у групі (колективі) і виявлення прихованих конфліктів між людьми. Засоби врегулювання конфліктів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістова частина 1													
Змістова частина 1. «Основи психології»													
Тема 1. Психологія як наука. Предмет і завдання дисципліни		2				2							
Тема 2. Методи психології			2			4							
Тема 3. Розвиток психіки і свідомості			2			4							
Тема 4. Пізнавальна сфера особистості. Увага. Відчуття. Сприйняття		4				8							
Тема 5. Пізнавальна сфера особистості. Пам'ять. Мислення, різновиди типів прийняття рішень: психологічний аналіз. Творче мислення як засіб підвищення ефективності управлінських рішень		4	4			8							
Тема 6. Уява			2			4							
Тема 7. Індивідуально – типологічні особливості особистості. Темперамент, урахування особливостей темпераменту людини у трудових відносинах		2	2			4							
Тема 8. Характер. Акцентуації характеру, їх вплив на взаємовідносини у трудовому колективі. Засоби регуляції напружених взаємовідносин		4	2			4							
Тема 9. Здібності, характеристика здібностей і проблема їх вимірювання. Рівні розвитку здібностей. Здібності і мотивація діяльності. Роль організаторських здібностей в системі трудових відносин у колективі.			2			2							

Тема 10. Емоційно – вольова сфера особистості. Емоції та почуття. Воля, роль вольових якостей особистості у трудових відносинах.		2	4			4						
Тема 11. Психологія особистості. Психологічна структура особистості та індивідуальності. Вікові кризи життя і процес соціалізації індивіда		4	4			6						
Тема 12. Діяльність і спілкування. Засоби спілкування: вербальні та невербальні. Психологічні особливості вербальної та невербальної комунікації. Перешкоди на шляху спілкування: труднощі, деформація, бар'єри.		4	2			4						
Тема 13. Психологія соціальних спільнот.		2	2			2						
Тема 14. Основи конфліктології. Особливості, причини та динаміка розвитку конфлікту у трудових відносинах. Моделі прогнозування і вирішення конфліктних ситуацій		2	2			4						
Разом за змістовим модулем 1	120	30	30		30	60						

5. Теми семінарсько-практичних занять

№ з/п	Назва теми	Год.
Змістова частина І. "Основи психології"		
1.	Методи психології. Етапи психологічних досліджень	2
2.	Біологічні основи психіки. Психіка і свідомість	2
3.	Раціональні форми освоєння дійсності. Пам'ять	2
4.	Мислення	2
5.	Уява	2
6.	Індивідуально – типологічні особливості особистості. Темперамент	2
7.	Характер. Акцентуації характеру	2
8.	Здібності	2
9.	Емоційно-вольова сфера особистості	2
10.	Воля	2
11.	Особистість у діяльності і спілкуванні. Психологія особистості	2
12.	Діяльність	2
13.	Спілкування	2
14.	Психологія соціальних спільнот	2
15.	Основи конфліктології	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
	Змістова частина I. «Основи психології»	2
1.	Етапи історичного розвитку психології як науки. Основні принципи психології. Системність у дослідженні людської психіки.	4
2.	Кількісні і якісні методи оброблення даних. Інтерпретаційні методи.	4
3.	Розвиток психіки у філогенезі (стадія елементарної сенсорної психіки, стадія перцептивної психіки, стадія інтелекту).	8
4.	Фізіологічні механізми уваги. Загальні закономірності відчуттів (адаптація, взаємодія, сенсibiлізація, компенсація, синестезія, контраст). Роль відчуттів і сприйняття у життєдіяльності людини	8
5.	Порушення пам'яті. Інтелект, його структура та види. Вимір інтелекту.	4
6.	Уява і творчість. Роль уяви у життєдіяльності людини. Індивідуальні особливості уяви людини.	4
7.	Темперамент. Властивості темпераменту (сензитивність, реактивність, активність, темп реакцій, ригідність, пластичність, екстравертованість, інтровертованість).	4
8.	Типологія характерів. Формування характеру	2
9.	Розвиток здібностей та проблема їх вимірювання. Умови формування людських здібностей.	4
10.	Психічні стани, пов'язані з фізіологією людини: сон, летаргічний сон, сноходіння, гіпноз. Порушення та розвиток волі у людини.	6
11.	Біологічне і соціальне в структурі особистості (теорії особистості). Основні чинники та рушійні сили розвитку особистості	2
12.	Способи діяльності, процес їх опанування. Умови формування вмінь і навичок.	2
13.	Рівні спілкування (конвенціональний, примітивний, маніпулятивний, стандартизований, ігровий, діловий). Бар'єри на шляху до ефективного спілкування та їх подолання. Умови успішного ділового спілкування	2
14.	Розвиток групи в колектив. Основи згуртованості колективу. Міжособистісні відносини в групах.	4
15.	Засоби попередження і урегулювання конфліктів.	4

7. Індивідуальні завдання

- Співвідношення методів спостереження та самоспостереження в психології.
- Зміст, процедура та аналіз результатів опитування.
- Тести, їх різновиди, конкретні сфери застосування.
- Визначте суть понять «методологія», «метод», «методика» і взаємозв'язки між ними.
- Наукове та життєве розуміння психологічних явищ.
- Порівняйте поняття «дух», «душа», «психіка».
- Чи можна пов'язати психічну та віртуальну діяльність?
- Роль кори головного мозку та підкоркових структур в управлінні психічними процесами і станами людини.
- Мозкова локалізація психічних функцій – за і проти.
- Несвідоме, мінливі стани свідомості (медитація, гіпноз) та вплив психотропних засобів.
- Неуважність і її причини.
- Відчуття і діяльність.
- Роль чутливості в діяльності людини.
- Психофізичні механізми у формуванні відчуттів (класичний та сучасний підходи).

15. Фактори, що впливають на формування образу.
16. Закони і загадки зорового сприймання людини.
17. Умови успішного відтворення.
18. Умови ефективності запам'ятовування.
19. Порушення пам'яті.
20. Порушення мислення.
21. Роль інтуїції, гіпотези і плану в мисленнєвій діяльності (на матеріалі предмета вашої спеціалізації).
22. Проілюструйте роль уяви у творчій діяльності людини.
23. Причини виникнення різноманітних типологій людини в психології.
24. Зв'язок темпераменту з основними властивостями особистості. Темперамент і вразливість, емоційність, товариськість, імпульсивність, тривожність людини.
25. Візуальна діагностика темпераменту.
26. Зв'язок темпераменту й індивідуального стилю діяльності.
27. Соціум і характер – чи проста їх взаємодія? Чи впливає людина на соціум своїми рисами характеру?
28. Сила характеру – це що? Поясніть на прикладах.
29. Чи має рацію з погляду психології твердження «Характер гартується в боротьбі?» Аргументуйте свою думку.
30. Соціум і характер – чи проста їх взаємодія? Чи впливає людина на соціум своїми рисами характеру?
31. Сила характеру – це що? Поясніть на прикладах.
32. Чи має рацію з погляду психології твердження «Характер гартується в боротьбі?» Аргументуйте свою думку.
33. Теорії емоцій та їх порівняльно-критичний аналіз.
34. Експресивна функція емоцій та спілкування.
35. Емоції та їх вираження у тварини та людини.
36. Чи народжується людина з почуттями ?
37. Прояв емоцій у художній творчості.
38. Провідні напрямки та шляхи розвитку волі.
39. Становлення вольової регуляції у дітей шкільного та дошкільного віку.
40. Воля – благо чи самозречення?
41. Воля і мотивація. Зв'язок вольової регуляції поведінки з боротьбою мотивів, потребами та цілями людини.
42. Вольова регуляція емоцій, причини і наслідки: «за» і «проти».
43. Мотиваційна сфера за З.Фрейдом та А. Маслоу.
44. Формування – «Я образу» в онтогенезі особистості.
45. Самооцінка та рівень домагань як виявив самоусвідомлення «Я».
46. Три основних історичних періоди у вивченні особистості: філософсько – літературний, клінічний, експериментальний. Їхні особливості і вплив на сучасний стан цієї галузі знань.
47. Психоаналіз З. Фрейда та його вплив на розвиток психології.
48. Дослідження причин успіху та невдач у процесі менеджерської діяльності.
49. Мораль та освітянська діяльність. Етичні вимоги до викладача та їх обґрунтування.
50. У чому виявляються і чим характеризуються втома та перевтома? Як їм можна запобігти або зменшити їх?
51. Мотивація досягнення успіхів і уникнення невдач. Тривожність: причини, наслідки, способи зниження рівня тривожності.
52. Підготовка до публічного виступу, його початок та закінчення.
53. Суперечка як вид спілкування.
54. Підготовка до переговорів та їх етапи.
55. Сприймання та розуміння людьми один одного.
56. Аналіз впливу стилю керівництва на діяльність колективу.

57. Умови та причини виникнення конфліктів.
58. Причини сімейних конфліктів, їх профілактика
59. Взаємностосунки батьків і дітей як психологічна проблема.
60. Раціональні умови взаємностосунків батьків і дітей.
61. Умови успішного функціонування сім'ї.
62. Закономірності щасливого шлюбу.

8. Методи навчання

Словесні методи: лекція, бесіда, пояснення, робота з підручником.

Наочні методи: ілюстрування, самостійне спостереження.

Практичні методи: вправи, практична робота.

Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: метод навчальної дискусії, метод забезпечення успіху у навчанні, метод пізнавальної гри, створення цікавих ситуацій, використання життєвого досвіду студентів.

9. Методи контролю

Види поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи студента; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації тощо.

Вимоги та методи до поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, звіт, реферат, есе, презентація тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.

Формою підсумкового контролю є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує залік – 60 балів.

Залік може бути у формі тестування (тестування на паперовому носії із ручною перевіркою, тестування з використанням комп'ютерної техніки), усне опитування, активна робота протягом семестру, участь у конференціях тощо. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 70 балів) та ПК ЗЧ (не більше 30 балів).

Питання до змістової частини 1. «Основи психології»

1. Мисленнєві операції. Індивідуальні стилі мислення.
2. Поняття про колектив та його основні ознаки. Поняття про сприятливий соціально – психологічний клімат у колективі.
3. Рушійні сили розвитку особистості. Характеристика основних вікових періодів.
4. Психіка як функція високоорганізованої матерії. Взаємозв'язок з нервовою системою. Перша і друга сигнальні системи.
5. Спілкування як міжособистісне розуміння. Бар'єри на шляху до ефективного спілкування та їх подолання.
6. Конфлікт та його сутність. Стилi поведінки у конфліктних ситуаціях.
7. Поняття про спілкування. Види та стилі спілкування.
8. Мозок, його будова і функції. Функціональна асиметрія головного мозку.
9. Виникнення та етапи розвитку психіки (стадії елементарної сенсорної психіки, стадії перцептивної психіки, стадії інтелекту).
10. Динаміка розвитку конфлікту. Основні позитивні і негативні функції конфліктів у групі.
11. Поняття про волю. Проблема свободи волі. Функції волі.
12. Сутність спілкування. Спілкування як обмін інформацією.

13. Поняття про сприймання. Різновиди сприймання. Спостереження і спостережливість. Розвиток сприймання.
14. Основні якості і форми переживання почуттів.
15. Поняття про професійне мислення. Інтелект, його структура та види. Вимір інтелекту.
16. Поняття про характер. Типологія характерів.
17. Поняття про пам'ять. Порушення пам'яті. Засоби покращення пам'яті.
18. Сутність темпераменту. Історія розвитку вчення про темперамент.
19. Поняття про пам'ять. Різновиди пам'яті.
20. Типи вищої нервової діяльності і темперамент.
21. Поняття про мислення. Види мислення.
22. Психологія про закономірності виникнення і функціонування психіки. Принципи психології.
23. Сутність і суспільна зумовленість характеру. Структура характеру.
24. Спілкування як процес, функції та структура спілкування.
25. Поняття про спілкування. Невербальні засоби спілкування.
26. Структура вольової дії.
27. Вольові якості особистості. Воля і ризик.
28. Теорії емоцій. Фізіологічні основи емоцій.
29. Процеси пам'яті. Індивідуальні відмінності пам'яті.
30. Діяльність та її структура. Поняття про вміння.
31. Психологічні основи діяльності людини. Основні види діяльності.
32. Види і структура здібностей. Задатки і здібності. Обдарованість і талант.
33. Поняття про темперамент. Головні властивості темпераменту.
34. Психічні стани їх характеристика. Настрій, афект, стрес. Можливості саморегуляції психічних станів.
35. Загальні властивості і закономірності відчуттів. Чутливість аналізатора і поріг чутливості. Відчуття і діяльність.
36. Характер та його акцентуації. Формування характеру та особистості.
37. Поняття про емоції та почуття. Основні емоційні стани.
38. Поняття про темперамент. Психологічна характеристика типів темпераменту.
39. Поняття про темперамент. Вплив темпераменту на діяльність людини.
40. Поняття про уяву, її основні види і процеси. Індивідуальні особливості уяви.
41. Місце психології в системі наук про людину. Структура сучасної психології.
42. Поняття про мислення. Єдність мислення і мови. Форми мислення.
43. Конфлікти та його види. Причини виникнення та шляхи попередження.
44. Поняття про пам'ять. Психологічні теорії пам'яті.
45. Самосвідомість і Я – концепція особистості. Самооцінка. Рівень домагань особистості.
46. Увага та її види. Структурні особливості уваги. Розвиток уваги.
47. Поняття про мову і її функції. Фізіологічні механізми мовної діяльності. Різновиди мовлення. Індивідуальні особливості мовлення.
48. Поняття про особистість у психології. Структура особистості. Рушійні сили розвитку особистості.
49. Спрямованість особистості, потреби і мотиви. «Піраміда» потреб А. Маслоу. Форми спрямованості (потяги, установки, бажання, інтереси, схильності, ідеали, світогляд, переконання).
50. Сутність і основні особливості сприймання.
51. Поняття індивід, особистість, індивідуальність. Теорії особистості.
52. Поняття про відчуття. Фізіологічні основи відчуттів. Класифікація відчуттів.
53. Історичний розвиток людської свідомості. Структура та рівні свідомості.
54. Основні форми прояву психіки. Психічні процеси, стани, властивості.
55. Спілкування як особистісна взаємодія. Психологічні механізми впливу в процесі спілкування (переконання, психічне зараження, навіювання, наслідування). Прийоми підвищення ефективності спілкування.

56. Методологічні принципи і методи психології.
57. Структура міжособистісних стосунків у колективі. Методи вивчення міжособистісних стосунків. Лідерство у групах.
58. Основні напрямки сучасної психології.
59. Соціальні об'єднання, місце людини в них. Класифікація груп.
60. Предмет і завдання психології. Етапи історичного розвитку психології. Основні напрямки її розвитку на сучасному етапі розвитку суспільства.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота														Сума	
Змістова частина №1															
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12	T.13	T.14	ПК ЗЧ	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	30	100

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендована література

Базова

1. Бригадир М.Б., Бугерко Я.М., Ревасевич І.С. Загальна психологія. Збірник кейсів: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2017. -35 с.
2. Варій М.Й. Загальна психологія: підручник для студ. психол. і педагог. Спеціальностей / М.Й. Варій. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 968 с.
3. Видра О. Вікова психологія / Олександр Видра. – Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 112 с.
4. Вікова психологія / Оксана Сергеєнкова, Олеся Столярчук, Олена Коханова, Олена Пасека. – К.: Центр навчальної літератури, 2020. – 376 с.
5. Дуткевич Т. Дитяча психологія / Тетяна Дуткевич. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 424 с.
8. Дуткевич, Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навч. посіб. / Т. В.Дуткевич. – К.: ЦУЛ, 2018. – 388 с.
9. Загальна психологія: навч.-метод. комплекс / уклад. І. С. Ревасевич. – Тернопіль :ТНЕУ, 2015. – 47 с.
10. Загальна психологія: навч.-метод. комплекс / уклад. І. С. Ревасевич. – 2-ге вид. –Тернопіль : [б. в.], 2016. – 35 с.
11. Ільїна Н. Загальна психологія в екзаменаційних питаннях і відповідях / Ніна Ільїна. – – К.: Університетська книга, 2018. – 239 с.
12. Ільїна Н. Загальна психологія: теорія та практикум [навч. посіб.] / Ніна Ільїна, Світлана Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.

13. Кацавець Р. Вікова психологія : навчальний посібник / Роман Кацавець. К.: Центр учбової літератури, 2019. – 112 с.
14. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія / Валентина Кутішенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2019. – 128 с.
15. М'ясоїд П. Курс загальної психології. У 2-х томах. Том 2 / Петро М'ясоїд. – К. : Алерта, 2013. – 758 с.
16. Максименко, С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. / С. Д. Максименко. – 3-тє вид., переробл. та доповн. – К.: 4 ЦУЛ, 2018. – 272 с.
17. Основи загальної та юридичної психології. Курс лекцій: навч. посіб. / Н. Р. Бобечко, В. П. Бойко, І. В. Жолнович, І. І. Когутич ; за ред. В. Т. Нора. – К. : ЦУЛ, 2011. – 224 с
18. Павелків Р. В. П 12 Вікова психологія: підручник / Р.В.Павелків.- Вид. 2-е, стер. - К.: Кондор, 2015. – 469 с.
19. Психологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. І. Ф. Прокопенка; худож.-оформлювач Ю.Ю. Романіка. — Харків: Фоліо 2012. – 863с
20. Писоцький в. Психічний розвиток та формування особистості в онтогенезі / Вадим Писоцький, Анжела Горянська. – Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 144 с.
21. Чумак В. В. Ч – 90 Вікова психологія : навч. посіб. / В. В. Чумак. – Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2015 – 192 с.

Додаткова література

1. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. / За ред. О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Каравела, 2012. – 400 с.
2. Галян О. І. Експериментальна психологія: навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. – К.: Академвидав, 2012. – 400 с. – (Серія «Альма-матер»).
3. Загальна психологія : Підручник / за ред. О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Каравела, 2012. – 464 с. Гриф надано МОН України (гриф № 1.11-846 від 01.03.2008 р.)
4. Моргун В. Ф., Тітов І. Г. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. 2-е вид. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. – 464 с.
5. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки: навч. посіб. / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – 3-тє вид., доповн. – К.: Академвидав, 2012. – 528 с. – (Серія «Альма-матер»)
6. Психологу для роботи: діагностичні методики: збірник [Текст] / [уклад.: М. В. Лемак, В. Ю. Петрище]. – Вид. 2-ге виправл. – Ужгород: Видавництво О. Гаркуші, 2012. – 616 с.: іл.
7. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с. Гриф надано МОН України (Лист № 1/11-12276 від 29.12.2010 р.)
8. Тавровецька Н. І. Психологія сім'ї. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Психологія» вищих навчальних закладів. – Херсон: ПП Вишемирський В. С., 2012. – 232 с.
9. http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/875/Maksimenko_S.D._Zagal%27na_psihologiya.pdf
10. <http://lira-k.com.ua/preview/12628.pdf>
11. https://www.yakaboo.ua/zagal-na-psiologiija-teorija-ta-praktikum-navchal-nij-posibnik.html#media_popup_photos
12. osek.km.ua/biblioteka/3/Загальна%20психологія%20Варій%20М.Й..pdf
13. <https://edu.bdpu.org/>
14. <https://library.bdpu.org/>
15. <https://dspace.bdpu.org/>
16. ЕНМКД Загальна психологія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.tneu.edu.ua/index.php/uk/component/content/article/93-nmkd/3821-zahalna-psykholohiia>